

Systematisch literatuuronderzoek

Voorspellers van de schoolloopbaan van leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs in de literatuur

Aanleiding

Als onderdeel van het validiteitsonderzoek naar het LDGM is een systematisch literatuuronderzoek uitgevoerd. In deze studie is onderzocht in hoeverre het LDGM alle relevante ontwikkelingsgebieden voor de (school)loopbaan van leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs bevat.

Centrale vraag

Welke factoren hangen samen met de schoolloopbaan van leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs?

Methode

Er is in Nederlandse en internationale literatuur gezocht en in totaal zijn 4569 studies gevonden. Middels in- en exclusiecriteria bleken 39 studies relevant, waarvan vijf systematische reviews en 34 (cor)relationele studies. Deze zijn geanalyseerd en samengevat. Alle geïnccludeerde onderzoeken hebben plaatsgevonden buiten Nederland.

Resultaten

Alle rijen van het LDGM of aspecten daarvan komen terug in de literatuur en laten in meerdere studies significante samenhang zien met cognitieve, non-cognitieve en/of loopbaanuitkomsten. Naar ondersteuningsbehoeften is aanzienlijk minder onderzoek gedaan dan naar andere rijen in het LDGM.

De meeste studies zijn uitgevoerd bij specifieke doelgroepen, zoals kinderen met ASS. Ook kwam vaak slechts een deel van de factoren naar voren, zoals het aspect 'zelfbeeld' als onderdeel van het bredere construct 'ontwikkelingsniveau sociaal-emotionele ontwikkeling'.

Er komen een aantal factoren naar voren die niet expliciet zijn opgenomen in het LDGM, maar wel van betekenis lijken voor de schoolloopbaan. Deze vallen binnen de thema's:

- (1) gezins- en thuissituatie,
- (2) diagnoses, gezondheid en extra ondersteuningsbehoeften,
- (3) schoolbetrokkenheid, schoolomgeving en onderwijsloopbaanindicatoren, en
- (4) levensloop en adversiteit.

Conclusie en discussie

- De resultaten ondersteunen de inhoudelijke relevantie van veel LDGM-rijen als potentiële voorspeller voor de schoolloopbaan van leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs.
- De vraag staat open of, en zo ja, hoe, de gevonden contextuele factoren structureel in het LDGM zouden moeten worden opgenomen of gekoppeld.
- De resultaten dienen voorzichtig te worden geïnterpreteerd, vanwege de andere contexten, constructen die slechts deels zijn onderzocht en de beperkte generaliseerbaarheid naar de gehele populatie.

Aanbevelingen

- Vervolgonderzoek is nodig om resultaten te kunnen bevestigen, waarbij rekening wordt gehouden met de juiste populatie, de samenhang tussen constructen en de breedte van constructen.
- Voor de doorontwikkeling is het goed om per construct te kijken wat van belang is en wat de meest passende definitie is om op te nemen in de handleiding.